

بررسی میزان کاربرد معیارهای کیفیت اطلاعات وب در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گناباد

میثم داستانی^۱، حامد محمدی^۲

چکیده

زمینه و هدف: اینترنت و وب از مهم‌ترین ابزارهای دسترسی به اطلاعات در عصر حاضر هستند و تعیین کیفیت اطلاعات دریافت شده از این ابزار، از اهمیت بالایی برخوردار است. لذا هدف از این مطالعه، تعیین میزان کاربرد معیارهای کیفیت اطلاعات وب در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گناباد می‌باشد.

روش بررسی: این پژوهش پیمایشی در سال تحصیلی ۹۲-۱۳۹۱ در دانشگاه علوم پزشکی گناباد انجام شد. جامعه‌ی این پژوهش، کلیه دانشجویان مقطع کارشناسی بودند. به همین منظور، تعداد ۲۳۵ نمونه از دانشجویان انتخاب شدند. جهت جمع‌آوری اطلاعات از پرسش‌نامه با مقیاس لیکرت استفاده شد که پایایی و روایی آن در مطالعات مشابه تعیین شده بود. با استفاده از نرم افزار SPSS نسخه ۲۰ و با استفاده از آمار توصیفی، داده‌های جمع‌آوری شده بررسی شد.

یافته‌ها: نتایج این پژوهش حاکی از آن است که بیشترین تعداد دانشجویان به ربط اطلاعات (۵۹/۱ درصد) توجه زیادی می‌کنند، و همچنین معیارهای ارزش افزوده (۴۷/۷ درصد) و قابلیت فهم بودن (۴۴/۷ درصد) در اولویت بعدی بیشترین میزان توجه دانشجویان قرار دارند. معیار یکدستی (۱۹/۱ درصد) و اعتبار (۱۲/۸ درصد) نیز کمترین میزان توجه و کاربرد را در بین دانشجویان داشتند.

نتیجه‌گیری: یافته‌های به دست آمده نشان می‌دهد که دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گناباد به تمامی معیارهای کیفیت اطلاعات در وب توجه نمی‌کنند و به هنگام جستجوی اطلاعات در وب، به مربوط بودن اطلاعات و تکراری نبودن، تازه و نوآورانه بودن و قابل فهم بودن اطلاعات دریافتی از وب بیشترین میزان توجه را دارند.

واژه‌های کلیدی: معیارهای کیفیت اطلاعات، وب، دانشجویان، دانشگاه علوم پزشکی گناباد، ایران

* نویسنده مسئول :

میثم داستانی ؛

معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه
علوم پزشکی گناباد

Email :

Mdastani@gmu.ac.ir

- دریافت مقاله : اردیبهشت ۱۳۹۴ پذیرش مقاله : مرداد ۱۳۹۴

مقدمه

بازیابی اطلاعات، امکان نظارت کیفی را مشکل ساخته است. لذا، طبیعی است که همه روزه طیف وسیعی از مطالب با کیفیت‌های متفاوت در کنار یکدیگر ارائه شود (۱). اندازه‌ی شبکه وب، هر ۱۲ تا ۱۸ ماه دو برابر می‌شود (۲) و تعداد افرادی که در سراسر جهان از اینترنت استفاده می‌کنند در حال رشد است (۳). این امر نشان دهنده‌ی رشد روزافزون استفاده از اینترنت به وسیله‌ی عموم مردم است و

محیط وب، رسانه‌ای است که افراد می‌توانند آزادانه و بدون هیچ نظارتی به انتشار مطالب خود بپردازند. طبیعت آزاد و منحصر به فرد بودن وب، به عنوان محیطی غیر قابل نظارت در تولید، اشاعه و

^۱ کارشناس ارشد علم اطلاعات و دانش‌شناسی، معاونت تحقیقات و فناوری، دانشگاه علوم پزشکی گناباد، گناباد، ایران

^۲ دانشجوی کارشناسی هوشبری، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی گناباد، گناباد، ایران

پوشش اطلاعاتی توسط یک منبع (دامنه)، مربوط و سودمند بودن اطلاعات (رابطه)، سادگی و سرعت دسترسی به اطلاعات (دسترس پذیر بودن)، ارائه‌ی اطلاعات به شکل منظم و متوالی (یکدستی)، بر واقعیت استوار بودن اطلاعات (عینیت)، و قابل فهم بودن اطلاعات (قابلیت فهم) انجام می‌گیرد. بنابراین، میزان توجه استفاده کنندگان به کیفیت اطلاعات می‌تواند براساس میزان توجه آنها به هر یک از معیارهای کیفیت اطلاعات وب سنجیده شود. در نتیجه، هر چه فرد به هنگام جستجو به معیارهای کیفیت اطلاعات وب بیشتر توجه کند و آنها را برای انتخاب اطلاعات مورد نیاز خود در نظر گیرد، میزان حساسیت وی را به کیفیت اطلاعاتی که از وب دریافت می‌کند، نشان می‌دهد. به عکس، بی توجهی به این معیارها نشان دهنده‌ی بی توجهی افراد به اعتبار و کیفیت اطلاعات وب است (۶). با توجه به گسترش منابع اینترنتی و رشد جستجوی پیوسته در انجام پژوهش‌های علمی و دانشگاهی، رشته‌های گروه علوم پزشکی نیز از این فناوری بی نصیب نماندند، زیرا این رشته از علوم به دلیل ارتباط مستقیم با جان انسان‌ها، نیازمند اطلاعات دقیق، روزآمد و صحیح می‌باشد؛ زیرا حجم اطلاعات در علوم پزشکی مرتباً در حال تغییر و تحول است، و از آنجایی که مباحث و تکنیک‌های جدیدی در تشخیص و درمان بیماری‌ها مطرح می‌شود، آگاهی پزشکان و متخصصان علوم پزشکی از مباحث و مطالب جدید علمی اهمیت می‌یابد، و گاه ضرورت وجود این اطلاعات به گونه‌ای است که بودن یا نبودن آن، مسئله‌ی مرگ و زندگی را پیش می‌آورد (۷). پژوهش‌های انجام شده در مورد کیفیت اطلاعات وب در داخل ایران بیشتر در خصوص مشخص نمودن و تعیین معیارهای ارزیابی می‌باشد، معیارهایی از قبیل: دامنه، محتوا،

نقش مهم و اساسی آن را به عنوان یک منبع اطلاعاتی و ارتباطی در بین افراد جامعه، از جمله: دانشجویان، استادان و پژوهشگران نشان می‌دهد. کسب اطلاعات روزآمد با صرف کمترین زمان ممکن را می‌توان بازرزترین ویژگی این محیط اطلاعاتی دانست. اینترنت توانسته است باعث تغییر رفتار اطلاع‌یابی و تغییر رویکرد کاربران در زمینه‌ی نیازهای اطلاعاتی شود (۴). نبود کنترل اطلاعات به دلیل فقدان مدیریت کیفی محتوا، و نبود مراحل داوری و ویراستاری برای انتشار مطالب در محیط اینترنت باعث شده است تا اطلاعات صحیح و قابل اعتماد در کنار اطلاعات فاقد ارزش قرار بگیرند و در نتیجه مبحث ارزیابی اطلاعات در این محیط به عنوان چالش اساسی مطرح شود تا جایی که می‌توان گفت، تشخیص اطلاعات مناسب از نامناسب برای اغلب کاربران اینترنت که در موضوع‌های مختلف متخصص نیستند، به سادگی امکان پذیر نیست (۵). در نتیجه، استفاده و استناد به مطالب ارزیابی شده بدون ارزیابی آنها، خطر گمراه شدن پژوهشگر و جستجوگران را در پی خواهد داشت. این حجم عظیم اطلاعات باعث شده است تا جستجوگران وب با چالش عظیمی که همان ارزیابی این منابع و اطمینان از کیفیت اطلاعات دریافتی است، روبرو شوند. تعیین میزان کیفیت اطلاعات در محیط وب بر پایه‌ی تعدادی از معیارهای کیفیت اطلاعات از قبیل: کافی و کامل بودن اطلاعات (کامل بودن)، شیوه دسترسی به اطلاعات (امنیت)، نبود پیچیدگی و تمرکز بر موضوعی بودن اطلاعات (ایجاز)، فراهم نمودن اطلاعات خاص و منحصر به فرد (ارزش افزوده)، میزان صحت و قابل اعتماد بودن اطلاعات (باور پذیر بودن)، قابل اعتماد بودن اطلاعات (اعتبار)، بدون خطا و اشتباه بودن اطلاعات (صحت)، جدید بودن اطلاعات (روزآمدی)، میزان کامل بودن اطلاعات و

نگاهی به پژوهش‌های انجام شده در داخل و خارج کشور نشان می‌دهد آشنا بودن افراد با معیارهای کیفیت اطلاعات در ارزیابی اطلاعاتی که از وب سایت‌ها به دست می‌آوردند، امری ضروری است، و نبود توجه به آنان به اعتبار و کیفیت اطلاعاتی که از اینترنت دریافت می‌کنند، در پاره‌ای از موارد می‌تواند مضرات و صدماتی را برای مصرف‌کننده‌ی این گونه اطلاعات به بار آورد. لذا ارزیابی منابع بازیابی شده از طریق شبکه‌ی وب قبل از استفاده و استناد به آنها و تمایز میان منابع معتبر و غیر معتبر، از ضروریاتی است که قطعاً باید به آن پرداخته شود. بر این اساس، آشنا بودن دانشجویان و تعیین معیارهای مورد استفاده‌ی آنان از اطلاعات وب ضروری به نظر می‌رسد. لذا این پژوهش با هدف تعیین میزان کاربرد معیارهای کیفیت اطلاعات وب در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گناباد تدوین شده است.

روش بررسی

روش تحقیق به کار رفته در این پژوهش پیمایشی بود که در سال تحصیلی ۹۲-۱۳۹۱ در دانشگاه علوم پزشکی گناباد انجام شد. جامعه‌ی این پژوهش، کلیه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گناباد بودند که برای تعیین حجم نمونه براساس مطالعه‌ی مشابه (۱۹) و هم چنین فرمول برآورد یک نسبت و با در نظر گرفتن ضریب اطمینان ۰/۹۵، $p=0/62$ و دقت ۰/۱، تعداد ۲۳۵ نفر به صورت تصادفی ساده انتخاب شدند. ابزار گردآوری داده‌ها در این پژوهش، پرسش‌نامه‌ی محقق ساخته توسط جنتیان و همکاران، و دهقان (۱۹ و ۵) براساس مقیاس لیکرت پنج گزینه‌ای بود. معیارهای کیفیت اطلاعات وب شامل: اعتبار (Authority)، یکدستی (Consistency)، ایجاز (Conciseness)، دسترس پذیری (Accessibility)،

صحت، اعتبار نویسنده، تازگی، منحصر به فرد بودن، کیفیت، و قابلیت دسترس پذیری (۱۱-۸ و ۱). حیاتی و دهقان در سال ۱۳۹۱ نشان دادند که دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه شیراز به معیارهای ربط، قابلیت فهم و ارزش افزوده بیشترین، و به معیار یکدستی کمترین توجه را دارند (۶). نتایج پژوهش Tombros و همکاران در سال ۲۰۰۳، دسته‌ای از معیارهایی را مشخص کردند که به وسیله‌ی آن جستجوگران برای تصمیم‌گیری در مورد استفاده از اطلاعات صفحه وب، استفاده شده بود. این معیارها شامل: محتوا، قسمت‌هایی از متن که حاوی تعدادی از واژه‌های پرسش باشد، تصاویر، پیوندها، دامنه، اعتبار، وجود واژه پرسش در عنوان، روزآمد بودن، کیفیت پیوندها و کیفیت عمومی بودند (۱۲). Stvilia و همکاران در سال ۲۰۰۵، هفت معیار شناخته شده‌ی کیفیت اطلاعات را برای یک ابزار ارزیابی خودکار به منظور اندازه‌گیری کیفیت اطلاعات مقالات ویکی‌پدیا، به کار بردند. این هفت معیار دربرگیرنده اعتبار/شهرت، کامل بودن، پیچیدگی، اطلاع مندی، ثبات، روزآمد بودن و فرآورد بودن (مدت زمانی که اطلاعات معتبر باقی می‌مانند) است (۱۳). کارگر و همکاران در سال ۲۰۰۸ مشخص کردند که براساس نظرات صاحبان و مراجعان به وبلاگ‌ها، دو معیار قابلیت فهم و ارزش اطلاعاتی بیشترین، و افزونگی کم‌ترین ضریب اهمیت را کسب کرده‌اند (۱۴). در چند پژوهش دیگر، محققان نشان دادند که دانشجویان معمولاً به ارتباط اطلاعات توجه بیشتری می‌کنند (۱۷-۱۵). همچنین Pickard و همکاران در سال ۲۰۱۲ دریافتند که اطلاعات وب باید به روز، فاقد اشتباهات املائی و گرامری، و به سادگی قابل تغییر در جای دیگر باشد؛ اگرچه اعتبار، از اولویت کمتری برخوردار بود (۱۸).

پرسش نامه در نظر گرفته شد. برای سنجش هر یک از این ۱۴ معیار کیفیت اطلاعات، از پرسش نامه‌ای شامل ۵۵ سؤال پنج گزینه‌ای استفاده شد. تحلیل اطلاعات و ارائه آمار توصیفی با استفاده از نرم افزار SPSS نسخه ۲۰ انجام شد.

صحت (Accuracy)، روزآمدی (Currency)، عینیت (Objectivity)، کامل بودن (Completeness)، باور پذیری (Believability)، دامنه (Scope)، امنیت (Security)، قابلیت فهم (Understandability)، ارزش افزوده (Value Added) و ربط (Relevancy) در این

یافته‌ها

جدول ۱: فراوانی تومچه به ۱۴ معیار کیفیت اطلاعات وب توسط دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گناباد

ردیف	معیار	کم		متوسط		زیاد	
		تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
۱	ربط	۲۳	۹/۸	۷۳	۳۱/۱	۱۳۹	۵۹/۱
۲	ارزش افزوده	۱۸	۷/۷	۱۰۵	۴۴/۷	۱۱۲	۴۷/۷
۳	قابلیت فهم	۲۵	۱۰/۶	۱۰۵	۴۴/۷	۱۰۵	۴۴/۷
۴	صحت	۳۲	۱۳/۶	۱۳۱	۵۵/۷	۷۲	۳۰/۶
۵	عینیت	۴۲	۱۷/۹	۱۲۵	۵۳/۲	۶۸	۲۸/۹
۶	دسترس پذیری	۳۳	۱۴	۱۳۶	۵۷/۹	۶۶	۲۸/۱
۷	باورپذیر بودن	۳۸	۱۶/۲	۱۳۱	۵۵/۷	۶۶	۲۸/۱
۸	روزآمدی	۴۴	۱۸/۷	۱۲۹	۵۴/۹	۶۲	۲۶/۴
۹	دامنه	۵۱	۲۱/۷	۱۲۴	۵۲/۸	۶۰	۲۵/۵
۱۰	امنیت	۵۴	۲۳	۱۲۸	۵۴/۵	۵۳	۲۲/۶
۱۱	کامل بودن	۵۴	۲۳	۱۲۹	۵۴/۹	۵۲	۲۲/۱
۱۲	ایجاز	۵۷	۲۴/۳	۱۳۴	۵۷	۴۴	۱۸/۷
۱۳	یکدستی	۶۳	۲۶/۸	۱۲۷	۵۴	۴۵	۱۹/۱
۱۴	اعتبار	۶۴	۲۷/۲	۱۴۱	۶۰	۳۰	۱۲/۸

دسترس پذیر بودن، باور پذیر بودن، روزآمدی، دامنه، امنیت، کامل بودن، ایجاز، یکدستی و اعتبار اختصاص دادند. علاوه بر این، داده‌های جدول فوق نشان می‌دهد که دانشجویان به معیار یکدستی به میزان ۴۵ نفر (۱۹/۱٪) و اعتبار اطلاعات ۳۰ نفر (۱۲/۸٪)، کمترین توجه را دارند. ترتیب و اولویت بندی این معیارها در جدول فوق، براساس فراوانی و درصد افرادی است که به میزان زیادی به هر یک از این

جدول ۱ نشان دهنده‌ی میزان توجه و کاربرد معیارهای کیفیت اطلاعات وب از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گناباد می‌باشد. نتایج ارائه شده جدول فوق بیانگر آن است که ۱۳۹ نفر (۵۹/۱٪) دانشجویان، یعنی بیشترین تعداد آنان به میزان زیادی به معیار ربط اطلاعات توجه می‌کنند. هم چنین، این دانشجویان بیشترین توجه و کاربرد را به ترتیب به معیارهای ارزش افزوده، قابلیت فهم، صحت، عینیت،

معیارهای کیفیت اطلاعات وب توجه کرده‌اند.

بحث

ویژگی‌های خاص و منحصر به فرد وب در انتشار اطلاعات از قبیل: روزآمدسازی سریع اطلاعات منتشر شده، امکان ارائه‌ی اطلاعات به شکل چند رسانه‌ای و امکان جستجوی سریع و آسان اطلاعات ارائه شده، باعث شده است تا حجم عظیمی از اطلاعات از این طریق منتشر شود که این امر افزایش روزافزون استفاده کنندگان از وب را در پی داشته است. از آنجا که هیچ استاندارد یا مقرراتی برای انتشار مطالب در شبکه وجود ندارد، نویسندگان مطالب خود را به سادگی و بدون هیچ محدودیتی در وب منتشر می‌کنند. بنابراین صفحات خانگی وب، طیف گسترده‌ای از مطالب معتبر و با کیفیت تا مطالب نامعتبر و بدون کیفیت را در بر می‌گیرد(۱). در این اقیانوس پر تلاطم وب جهان گستر، انتخاب اطلاعات درست و مناسب از اهمیت بالایی برخوردار است و کیفیت اطلاعات می‌تواند ارزش آن را دو چندان کند. همگی کاربران به جنبه‌های مختلف کیفیت اطلاعات توجه و آگاهی کافی ندارند، و یا هر کدام یک یا چند مورد را مورد دقت نظر و توجه قرار می‌دهند. لذا آشنایی و کاربرد معیارهای کیفیت اطلاعات وب در گروه‌های مختلف جستجوگران اطلاعات در به دست آوردن اطلاعات با کیفیت و معتبر مفید می‌باشد. در مطالعه حاضر نیز اهمیت و کاربرد معیارها از نظر دانشجویان بررسی شده است. نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که بیشترین تعداد دانشجویان(۱/۵۹٪) به مربوط بودن اطلاعات توجه زیادی می‌کنند و بعد از آن به ترتیب به معیارهای تکراری نبودن و تازه و نوآورانه بودن اطلاعات(ارزش افزوده) و قابل فهم بودن اطلاعات دریافتی از وب(قابلیت فهم) توجه

زیادی دارند. نتایج پژوهش حیاتی و دهقان نیز نشان داد که معیارهای ربط، ارزش افزوده و قابلیت فهم بیشترین کاربرد را در بین دانشجویان تحصیلات تکمیلی دارد(۶). نتایج پژوهش Lardbook & Probert و Currie و همکاران نیز نشان داد که دانشجویان معمولاً به ارتباط اطلاعات توجه بیشتری می‌کنند(۱۷و۱۶) که از این حیث با نتایج این مطالعه همخوانی دارد. با توجه به اینکه از دیدگاه دانشجویان معیار ربط و ارزش افزوده، و قابلیت فهم به میزان زیادی مورد توجه قرار می‌گیرند، می‌توان گفت نیاز اطلاعاتی، استفاده کننده را به این سمت سوق می‌دهد که به هنگام جستجوی اطلاعات به ربط آن توجه کند که این امری طبیعی است، چون بهترین و باکیفیت ترین اطلاعات نیز زمانی که به موضوع مورد جستجوی فرد مربوط نباشد و نیاز اطلاعاتی وی را تامین نکند، بی ارزش خواهد بود. در واقع، این معیار یکی از مهم ترین معیارهایی است که کیفیت اطلاعات را وابسته به استفاده کننده‌ی اطلاعات می‌کند(۶).

بعد از معیارهای فوق، ۲۵ تا ۴۰ درصد دانشجویان به معیارهای صحت، عینیت، دسترس پذیری، باور پذیر بودن، روزآمدی و دامنه توجه زیادی می‌کنند و در مورد معیارهای امنیت، کامل بودن، ایجاز، یکدستی و اعتبار بین ۱۲ تا ۲۳ درصد از دانشجویان به این معیارها توجه زیادی می‌کنند و بیش از نیمی از دانشجویان به این معیارها توجه کمی دارند.

نتایج پژوهش حیاتی و دهقان نیز نشان داد که معیارهای یکدستی و اعتبار، کمترین کاربرد را در بین دانشجویان تحصیلات تکمیلی شیراز داشتند(۶) که نتایج آن از لحاظ اولویت توجه و کاربرد با نتایج پژوهش حاضر همخوانی دارد، اما از لحاظ میزان توجه، در سطح بالاتری قرار دارد؛ به این دلیل که

مسیر ممکن استفاده کنند و در وقت صرفه‌جویی نمایند. لذا هنگامی که تسلط و دانش لازم را ندارند، سعی می‌کنند از فعالیت‌های وقت گیر نظیر ارزیابی سایت‌ها و منابع بویژه در مواقع قضاوت‌های ذهنی و انتزاعی اجتناب کنند که بالطبع بر کیفیت اطلاع‌یابی آنها تأثیر منفی دارد (۲۲).

یکی از دلایل کم توجهی به سایر معیارهای کیفیت اطلاعات وب این است که برخلاف معیارهای ربط، ارزش افزوده و قابلیت فهم به طور مستقیم به نیاز اطلاعاتی فرد مربوط می‌شوند. معیارهای مذکور با هدف، نوع استفاده و میزان دانش استفاده کننده از اطلاعات مرتبط است؛ به این معنی که هدف فرد از جستجوی اطلاعات میزان حساسیت وی را نسبت به واقعی بودن اطلاعات (عینیت) تعیین می‌کند. همچنین بسته به نوع استفاده‌ی افراد از اطلاعات، میزان توجه به مواردی مانند: کامل بودن اطلاعات، دامنه‌ی اطلاعات، صحیح بودن اطلاعات و تمرکز اطلاعات بر یک مطلب خاص (ایجاز) متفاوت می‌باشد (۶).

بی توجهی یا کم توجهی به معیارهایی مانند اعتبار که نیاز به آشنایی افراد با ویژگی‌های اعتبار (نویسندگان مقالات، آدرس‌های الکترونیکی، سازمان نویسندگان و شهرت وب سایت ارائه دهنده‌ی اطلاعات) دارد، به میزان دانش و تجربه جستجوگران اطلاعات بستگی دارد، و بی توجهی به معیارهای دسترس پذیری، امنیت و روز آمدی می‌تواند بستگی به نیاز اطلاعاتی از جستجوی اطلاعات در فرد داشته باشد.

از محدودیت‌های پژوهش می‌توان به نبود آگاهی کافی دانشجویان از معیارهای کیفیت اطلاعات، نبود پژوهش‌های مرتبط در کشور و درک پایین دانشجویان مقطع کارشناسی از اهمیت کیفیت اطلاعات اشاره نمود.

دانشجویان تحصیلات تکمیلی با توجه به وظایف پژوهشی و دانشی خود به معیارهای کیفیت اطلاعات توجه بیشتری می‌کنند. نتایج پژوهش کارگر و همکاران نیز نشان داد که معیارهای صحت و روزآمدی دارای اهمیت کمتری نسبت به معیارهایی مثل قابلیت فهم و ارزش اطلاعاتی هستند (۱۴). Pickard و همکاران نیز در مطالعه‌ی خود به این نتیجه رسیدند که معیار اعتبار از اهمیت پایینی در بین جوانان برخوردار است (۱۸) که با نتایج پژوهش حاضر همخوانی دارد. نتایج پژوهش قلاوند و همکاران در خصوص میزان اهمیت معیارهای کیفیت اطلاعات از دیدگاه کتابداران بیمارستانی نشان داد که سه معیار صحت، امنیت و روزآمدی به ترتیب دارای بیشترین درجه‌ی اهمیت می‌باشند که کاربران باید آن را به کار گیرند (۱۱). نتایج حاصل از مطالعه‌ی Stvilia و همکاران نیز نشان داد که معیارهای صحت، جامعیت، اعتبار، سودمندی و دسترس پذیری دارای بیشترین اهمیت می‌باشد (۲۰). با توجه به اینکه دانشجویان بیشتر به معیارهایی از جمله: ربط و ارزش افزوده بیشترین توجه را دارند، لذا از توجه به سایر معیارها مانند عمق یا دامنه اطلاعات، صحیح بودن محتوای اطلاعات و تمرکز بر یک موضوع خاص (ایجاز) چشم پوشی می‌کنند. در این رابطه نیز می‌توان به نظر Cooke اشاره داشت که با توجه به مشکل و وقت‌گیر بودن تشخیص شهرت و اعتبار سایت‌ها، کاربران کم‌تبحر، کمتر خود را درگیر چالش‌های آن می‌کنند (۲۱). Turnbull نیز با استناد به اصل کمترین کوشش در قانون کتاب سنجی زیف، به این مسئله اشاره دارد که در محیط وب، اقتصاد یادگیری گرچه بر مسائل مالی تمرکز ندارد، لیکن به لحاظ هزینه‌ی زمان، ایجاب می‌کند که کاربران در یافتن و انتخاب اطلاعات مورد نیاز خود از کوتاه‌ترین

نتیجه گیری

کیفیت اطلاعات و کاربرد آنها به نیاز اطلاعاتی، میزان دانش و تجربه و هدف از جستجوی اطلاعات بستگی دارد. در نهایت این که، دوره‌های آموزش سواد اطلاعاتی به عنوان یکی از ملزومات تقویت مهارت‌های ارزیابی کیفیت و اعتبار اطلاعات و در نتیجه غنای کیفی فعالیت‌های علمی دانشجویان، پیشنهاد می‌شود.

تشکر و قدردانی

مقاله‌ی حاضر مستخرج از طرح تحقیقاتی مصوب کمیته تحقیقاتی دانشگاه علوم پزشکی گناباد می‌باشد. پژوهشگران بر خود لازم می‌دانند از معاونت پژوهشی دانشگاه که حامی مالی طرح بوده‌اند و همچنین تمامی کسانی که در انجام این پژوهش یاری رسانده‌اند تشکر و قدردانی نمایند.

آشنا بودن دانشجویان با معیارهای کیفیت اطلاعات در ارزیابی اطلاعاتی که از وب سایت‌ها به دست می‌آورند، امری ضروری است و عدم توجه آنان به اعتبار و کیفیت اطلاعاتی که از اینترنت دریافت می‌کنند، در پاره‌ای از موارد، می‌تواند زیان‌ها و صدماتی را برای مصرف کننده‌ی این گونه اطلاعات به بار آورد. لذا ارزیابی منابع بازیابی شده از طریق شبکه‌ی وب، قبل از استفاده و استناد به آنها، و تمایز میان منابع معتبر و نامعتبر، از ضروریاتی است که باید به آن توجه شود. به طور کلی نتایج به دست آمده نشان می‌دهد که دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گناباد به تمامی معیارهای کیفیت اطلاعات در وب توجه چندانی نمی‌کنند و به هنگام جستجوی اطلاعات در وب بیشتر به ربط و ارزش افزوده‌ی اطلاعات جستجو شده توجه بیشتری دارند. معیارهای

منابع

1. Osare F. Criteria for evaluating Internet resources. Book Quarterly 2002; 13(1): 62-73[Article in Persian].
2. Bruce B. Credibility of the web: Why we need dialectical reading. Journal of Philosophy of Education 2000; 34(1): 97-109.
3. Selim HM. Content evaluation criteria for general websites: Analysis and comparison. International Journal of Online Marketing 2012; 2(3): 21-38.
4. Ybarra M & Suman M. Reasons, assessments and actions taken: Sex and age differences in uses of internet health information. Health Education Research 2008; 23(3): 512-21.
5. Janatian S, Mojiri SH, Shahrzadi L, Zahedi R & Ashrafi Rizi H. Evaluating the quality of persian depression websites based on web medqual scale. Journal of Health Administration 2014; 17(55): 89-98[Article in Persian].
6. Hayati Z & Dehghan L. A survey of acquaintance and application of web information quality criteria: A case study of post-graduate students in Shiraz university. Journal of Information Processing and Management 2012; 27(4): 1011-31[Article in Persian].

7. Torabi L. Evaluation of the use of electronic medical resources in central and departmental libraries [Thesis in Persian]. Tehran: Iran University of Medical Sciences, School of Management and Medical Information; 2001.
8. Heydari GH. Criteria for evaluating electronic information resources with a focus on web. Journal of Information Processing and Management 2005; 20(3): 17-32[Article in Persian].
9. Jokar A & Rezaee SH. Evaluation free web article from the perspective Shiraz university faculty. Studies of Education and Psychology, Ferdowsi University of Mashhad 2007; 8(3): 31-54[Article in Persian].
10. Radad I. Information seeking behavior of graduate students in Islamic Azad university the use of the world wide web. Library and Information 2009; 12(3): 141-68[Article in Persian].
11. Ghalavand H, Eskrootchi R, Alibeyk MR & Haghani H. The relationship between information quality and external quality markers in Persian public. Journal of Health Administration 2012; 15(47): 59-66[Article in Persian].
12. Tombros A, Ruthven I & Jose JM. Searchers' criteria for assessing web pages. Available at: <http://www.eecs.qmul.ac.uk/~tassos/publications/sigir03.pdf>. 2003.
13. Stvilia B, Twidale MB, Smith LC & Gasser L. Assessing information quality of a community-based encyclopedia. Available at: <http://mitiq.mit.edu/ICIQ/Documents/IQ%20Conference%202005/Papers/AssessingIQofaCommunity-basedEncy.pdf>. 2005.
14. Kargar MJ, Ramli AR, Ibrahim H & Azimzadeh F. Formulating priority coefficients for information quality criteria on the blog. Advances in Computer Science and Engineering 2008; 6(1): 396-403.
15. Ladbrook J. Our emerging net generation: Are they information literate? New Zealand Journal of Educational Studies 2010; 45(1): 67-75.
16. Ladbrook J & Probert E. Information skills and critical literacy: Where are our digikids at with online searching and are their teachers helping? Australasian Journal of Educational Technology 2011; 27(1): 105-21.
17. Currie L, Devlin F, Emde J & Graves K. Undergraduate search strategies and evaluation criteria: Searching for credible sources. New Library World 2010; 111(3-4): 113-24.
18. Pickard AJ, Shenton AK & Johnson A. Young people and the evaluation of information on the world wide web: Principles, practice and beliefs. Available at: <http://lis.sagepub.com/content/early/2013/05/08/0961000612467813.full.pdf+html>. 2012.
19. Dehghan L. A survey of acquaintance and application of web information quality criteria: A case study of post-graduate students in Shiraz university [Thesis in Persian]. Shiraz: Shiraz University, Faculty of Education and Psychology; 2009.
20. Stvilia B, Mon L & Yi YJ. A model for online consumer health information quality. Journal of the American Society for Information Science and Technology 2009; 60(9): 1781-91.

21. Cooke A. A guide to finding quality information on the Internet. Translated by Khadmian M. Mashhad: Chapar; 2008: 87[Book in Persian].
22. Turnbull D. Augmenting information seeking on the world wide web using collaborative filtering techniques. Available at: <https://www.ischool.utexas.edu/~donturn/research/augmentis.html>. 2013.

Application Of Web Information Quality Criteria At Gonabad University Of Medical Sciences

Dastani Meisam¹ (MSc.) - Mohammadi Hamed² (BSc. Student)

1 Master of Science in Knowledge and Information Science, Vice Chancellery of Research, Gonabad University of Medical Sciences, Gonabad, Iran
2 Bachelor of Science Student in Anesthesia, Student Research Committee, Gonabad University of Medical Sciences, Gonabad, Iran

Abstract

Received : Apr 2015
Accepted : Aug 2015

Background and Aim: The Internet is an essential tool to access information in the new era, and the quality of information obtained from the web is very important. The purpose of this study, therefore, is to investigate the familiarity with and the application of criteria used to assess the quality of such data at Gonabad University of Medical Sciences.

Materials and Methods: This survey study was done in the second semester of academic year 2012-2013. The population of the study consisted of all 235 bachelor students at Gonabad University of Medical Sciences. A five-item questionnaire based on the Likert scale was used for data collection; the reliability and validity of this questionnaire had been determined by similar studies. The data were analyzed using SPSS software version 20 and descriptive statistics.

Results: The results of this study revealed that most of the students paid much attention to the relevance of information (59.1%). Value-addedness (47.7%) and understandability (44.7%) enjoyed the next highest priorities. Consistency (19.1%) and credibility (12.8%) had the lowest priorities among students in terms of interest and application.

Conclusion: The findings of this study showed that the students of Gonabad University of Medical Sciences did not pay attention to all information quality criteria in the web; rather, they paid more attention to the relevance and value-addedness of the information while searching the web.

Key words: Information Quality Measures, Web, Students, Gonabad University of Medical Sciences, Iran

* Corresponding Author:
Dastani M;
E-mail:
Mdastani@gmu.ac.ir